

1 söndagen efter Trettondedagen

Pastor Johannes Rydh
Evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige
Predikan i Stockholm, 11 januari 2026

I Guds, Faderns + och Sonens och den helige Andes, namn. Amen.

Bön: Käre himmelske Fader! Vi tackar dig att du genom ditt heliga Ord har kallat oss till att vara medlemmar i din kyrka i tron på den du har sänt. Låt din helige Ande komma till oss i denna stund och uppenbara din vilja för oss, och hjälp oss att alltid följa den, så att vi blir evigt saliga. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.

Predikotext: Matt. 12:46–50 (3 årgången).

Medan Jesus talade till folket, stod hans mor och hans bröder utanför och ville tala med honom. Någon sade då till honom: "Din mor och dina bröder står här utanför och vill tala med dig." Han svarade: "Vem är min mor och vilka är mina bröder?" Och han räckte ut handen mot sina lärjungar och sade: "Här är min mor och mina bröder. Var och en som gör min himmelske Faders vilja är min bror och min syster och min mor."

Dagens evangelium behandlar Jesu besök i templet vid tolv års ålder. I slutet av texten hörde vi: *Sedan följde han med dem ner till Nasaret, och han var alltid lydig mot dem. (Luk. 2:12)* Om Jesu barndom beskrivs inte mer än just detta, men det inskräps hur han höll det fjärde budet i ära. Han som själv enligt julens profetia var *Under, Rådgivare, Mäktig Gud, Evig Fader, Fridsfurst* (Jes. 9:6) växte upp i den heliga familjens gemenskap som andra fattiga barn i Nasaret. Han hjälpte till i Josefs snickarverkstad och utförde andra vardagliga sysslor som behövdes i hemmet, och underordnade sig föräldrarnas vilja och samhällets strukturer. I detta visas också hur ett vanligt borgerligt liv är gott i Guds ögon, till skillnad från en självpåtagen fromhetsutövning i något avskilt kloster. Någon sådan avskild uppväxt behövde inte Jesus. Han visade istället vördnad för skapelsens goda ordning i det vardagliga familjelivet.

Men just den där gången i Jerusalem höll han sig kvar i tre dagar, medan hans föräldrar förgäves sökte efter honom. Och när de till slut fann honom sade hans mor till honom förebrående: *"Mitt barn, varför har du gjort så här mot oss? Din far och jag har varit oroliga och letat efter dig."* (Luk. 2:48) Men han svarade endast: *"Varför har ni letat efter mig? Visste ni inte att jag måste ägna mig åt det som tillhör min Fader?"* (Luk. 2:49)

I detta undandrog han sig för en tid lydnaden mot Josef och Maria och gav samtidigt en påminnelse om han inte bara var deras son, utan också den allsmäktige Gudens enfödde Son. På samma sätt var den vuxne Jesus avvisande mot sin mor och sina bröder när han i predikotexten inte tog emot dem medan han undervisade folket. Han sade: *"Vem är min mor och vilka är mina bröder?" Och han räckte ut handen mot sina lärjungar och sade: "Här är min mor och mina bröder."* Det måste ha varit chockerande för judarna.

I det fjärde budet föreskriver Gud alla människor att vörda, älska och lyda sina föräldrar och alla andra som han har satt över dem. Jesus upprepar detta bud i Nya testamentet, och han fördömde hur fariséerna med sina stadgar upphävde det. De menade att man med en pengagåva till templet kunde lösa sig från förpliktelsen att hjälpa sina föräldrar (Matt. 15:3–6).

Men i våra texter trädde Jesus tillfälligt ut ur ramen för lagens krav. Dagens texter visar oss att han är lagens herre. Han står över lagen och är i sig själv inte bunden till den. Han är Faderns Son

och ett med honom i den heliga treenighetens gudomliga väsen. Han är Josefs och Marias skapare och ingalunda förpliktad att underordna sig det skapade.

Att han ändå gjorde det var ett frivilligt val, en ställföreträdande laguppfyllelse genom vilken han vann åt oss en evig frälsning. Paulus skriver: *Men när tiden var fullbordad sände Gud sin Son, född av kvinna och ställd under lagen, för att han skulle friköpa dem som stod under lagen, så att vi skulle få söners rätt. (Gal. 4:4)* Och: *Fastän han var till i Gudsgestalt, räknade han inte tillvaron som Gud såsom segerbyte utan utgav sig själv genom att anta en tjänares gestalt då han blev människa. Han som till det yttre var som en människa ödmjukade sig och blev lydig ända till döden – döden på korset. (Fil. 2:6–8)*

Jesus gick frivilligt in under lagen för vår skull. Han var sina jordiska föräldrar underdånig. Vi ser hans omtanke om Maria intill slutet, när han på korset sade till Johannes: *”Se din mor”*. (Joh. 19:27) Men vid några tillfällen, som dagens texter beskriver, påminde han om sin himmelska makt och överhöghet. På samma sätt lät han då och då sin gudomliga härlighet lysa fram genom under och kraftgärningar, när han annars i förnedringens tillstånd inte nyttjade fullheten av sin gudom.

Så kan endast Jesus göra. Ingen annan människa har rätt att ens i det minsta sätta Guds eviga lag åt sidan. Ingen kan försumma sin familj och peka på församlingen och säga: *”Här är min mor och mina bröder.”* Ja, inte heller när tron orsakar splittring, *”far mot son och son mot far, mor mot dotter och dotter mot mor, svärmor mot sonhustru och sonhustru mot svärmor”* (Luk. 12:53), upphävs för den sakens skull förpliktelserna inom familjen. I många sekter tvingas medlemmarna att bryta alla förbindelser med nära och kära som står utanför. Men detta är fel. Endast Jesus står över lagen.

Men i det att han frivilligt uppfyllde lagen i vårt ställe har han skapat en andlig familj, kyrkan. *”Här är min mor och mina bröder. Var och en som gör min himmelske Faders vilja är min bror och min syster och min mor.”* Att göra Guds vilja är att lyssna till hans Ord och tro på det. Då tillräknas vi Kristi rättfärdighet på grund av tron. Jesus sade: *”Ty detta är min Faders vilja, att var och en som ser Sonen och tror på honom skall ha evigt liv, och jag skall låta honom uppstå på den yttersta dagen.”* (Joh. 6:40) Där en människa genom Guds nåd kommer till tro blir han eller hon medlem i denna Guds familj, och alla andra troende blir bröder och systrar i en enda andlig gemenskap.

Så har varje kristen både en jordisk och en andlig familj. Liksom vi har omsorg om våra jordiska släktingar ska vi också hjälpa och understödja våra bröder och systrar i tron. Sådan kärlek visar att tron är verksam i våra hjärtan. Det är tron som i tacksamhet för Guds nåd som också gör att vi villigt handlar efter hans vilja.

Ibland orsakar skillnaden mellan de två familjerna stora svårigheter. Det kan vara familjemedlemmar som inte tror och som vill dra oss bort från kyrkan. Det kan vara en make eller maka som motsätter sig en kristen uppfostran av barnen. Det kan vara släktingar som tillhör en annan kyrka där falsk lära predikas, så att man lockas att kompromissa för den yttre enhetens skull. I alla sådana fall måste vi ge Gud och den andliga familjen företräde.

Vi kan tänka på konflikterna också inom Jesu egen familj. Maria kritiserade Jesus när han stannade kvar i templet. Och i Markus beskrivning av händelsen i dagen predikotext nämner han att släktingarna hade kommit för att tala honom till rätta. De var inte odelat positiva till hans lära. Likväl finner vi Maria bland apostlarnas krets på pingstdagen (Apg. 1:14), och i Jerusalems församling talas det om *”Jakob, Herrens bror”* (Gal. 1:19). Jesu förebråelser till sina närmaste var inte avsedda för att stöta bort dem, utan för att kalla dem till att bli medlemmar i Guds andliga familj. Så får också vi be Gud att han leder våra nära och kära till kyrkan, och om hjälp och kraft att vi med vårt vittnesbörd och livsföring visar vägen.

Amen.

Bön: Herre vår Gud, himmelske Fader. Vi tackar och prisar dig för din kyrka, våra själar tillflykt, där du genom ditt ord vänder ditt ansikte till oss i nåd. Vi ber dig: Låt kolet från altaret röra vid deras läppar som förkunnar ditt heliga ord, så att försoningens budskap finner vägen till våra hjärtan, och din vilja blir det viktigaste i våra liv. Församla genom ordet dina kristtroga på jorden i en helig, allmänlig kyrka. För ditt namns skull. Amen.

Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och varnat oss. Hans helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan ordets görare, och så dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålamod intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre. Amen.